

РЕШЕНИЕ

№ 10270

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА
като разгледа докладваното от КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА Гражданско дело № 20221110114007 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. от ГПК, във вр. с чл. 133 от СК.

Образувано е по искова молба вх. № 51855/17.03.2022 г., подадена от З. А. К. с която последната е предявила против И. Й. С. иск по чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК за лишаване на ответника от родителски права по отношение на децата Никол И.ва С.а и Виктор И.в С..

В исковата молба се твърди, че с влязло в сила определение по гр. дело № 26948/2021 г. на СРС бащата се е задължил да заплаща на всяко от децата си месечна издръжка в размер на сумата от по 170 лева, считано от 01.02.2021 г., като към момента на завежда на настоящия иск - 17.03.2022 г., същият не е заплатил нито една дължима от него месечна издръжка. Отделно се сочи, че считано от месец февруари 2021 г. ответникът се е дезинтересирал напълно от децата си – не ги търси и не проявява никакъв интерес към тях. Предвид изложеното се счита, че това поведение на И. С. може да се квалифицира като трайно неполагане на грижи от негова страна за децата му и не предоставяне на издръжка на последните, което е основание за лишаването му от родителски права - чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК.

Ответникът в срока по чл. 131 от ГПК не е подал отговор по исковата молба.

В съдебно заседание ищецът поддържа молбата и отправя искане за уважаване на исковата претенция, както и за присъждане сторените по делото разноски.

Ответникът, чрез назначения му по делото процесуален представител, оспорва исковата молба и изложените в нея фактически твърдения, като претендира за отхвърляне на иска. Излага, че ищцата не му е давала

възможност за достъп до децата, като въпреки желанието от негова страна да им заплаща дължимата издръжка, той е бил възпрепятстван да стори това от тяхната майка, която не му е предоставила банкова сметка, а отделно и не е имал възможност да я заплаща.

СРП, чрез прокурор Владимирова, пледира за отхвърляне на исковата претенция.

Съдът, след като обсъди направените доводи и доказателствата по делото по отделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото не се спори, а и от представените два броя удостоверения за раждане /л. 9 и л. 10 от делото/, се установява, че ответникът е баща на децата Никол И.ва С.а, родена на 31.01.2021 г., и Виктор И.в С., роден на 19.04.2018 г., а ищцата е тяхна майка.

С протоколно определение, постановено в проведеното на 23.11.2021 г. съдебно заседание по гр. дело № 26948/2021 г. по описа на СРС, 92-ри състав, е одобрена постигана между страните по делото спогодба, по силата на която И. Й. С. се е задължил да заплаща на децата си Никол И.ва С.а и Виктор И.в С. месечна издръжка в размер на сумата от 170 лева за всяко едно от тях, считано от 01.02.2021 г. до настъпване на обстоятелства, водещи до нейното изменение или прекратяване.

В проведеното по делото на 15.02.2023 г. открито съдебно заседание съдът е отделил като безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че считано от 01.02.2021 г. ответникът И. Й. С. не е заплащал на децата си Никол И.ва С.а и Виктор И.в С. определената с влязло в сила протоколно определение по дело № 26948/2021 г. на СРС издръжка, а в проведеното по делото на 15.03.2023 г. открито съдебно заседание съдът е отделено като безспорно и че след запознанството между ищцата и ответника, същият през лятото на 2019 г. е бил задържан до 04.05.2020 г., след което повторно е бил задържан през месец май 2022 г. и е постъпил в ЦСЗ на 14.10.2022 г., където се намира и към момента на приключване устните състезания по делото.

При изслушването на ответника по реда на чл. 133 от СК в проведеното по делото на 15.02.2023 г. открито съдебно заседание същият заявява, че откакто е бил задължен по силата на съдебна спогодба да заплаща издръжка на децата си, З. К. не му е предоставила номер на банкова сметка, по която да превежда дължимите суми. Посочва, че няма връзка с последната и не е имало как по никакъв начин да поиска номер на банкова сметка. Твърди, че лично срещу него ищцата не е подавала жалби в полиция, като той не е ходил до дома ѝ в опит да види децата.

По делото са събрани и гласни доказателства чрез разпит на свидетелите Диана Петрова К. /майка на ищцата/ и Александър Атанасов Кленов в съдебно заседание, проведено на 15.03.2023 г.

От показанията на св. К., които съдът кредитира като логични и последователни, след като ги прецени по реда на чл. 172 от ГПК и им дава

вяра като кореспондиращи си и с останалите събрани по делото доказателства, се установява, че страните са разделени от месец февруари 2021 г., считано от когато ищцата, заедно с двете деца, е останала да живее при свидетелката и нейния съпруг, където единствено те полагат грижи за тях. Св. К. посочва, че непосредствено след раздялата между страните ответникът, в рамките на около седмица, е правил опити да се свърже с дъщеря ѝ, след което е преустановил всякакъв контакт с нея и децата, като не е полагал каквито и да било грижи за тях и не им е предоставял издръжка.

Според заявеното от св. Кленов, преди около две години ответникът пред него е направил няколко опити да се свърже по телефона с ищцата, но безуспешно, като му е споделял, че се интересува от децата си и иска да ги види.

В приобщения в настоящото производство социален доклад на ДСП-Оборище е констатирано, че основни грижи за децата се полагат от тяхната майка, подкрепяна от нейните родители, като липсват данни тя да ги negliжира, задоволени са базисните, здравните, образователните и емоционалните им нужди. Посочва се, че между децата и З. К. има изградена силна емоционална връзка, като последната притежава необходимите качества и възможности за тяхното отглеждане и възпитание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК родителят може да бъде лишен от родителски права когато *без основателна причина трайно не полага грижи за детето и не дава издръжка*. Това основание за лишаване от родителски права предполага цялостно неизпълнение на родителските задължения във формата на тежко укоримо виновно бездействие /за разлика от хипотезата по чл. 132, ал. 1, т. 1 от СК, според която основание за лишаване от родителски права са особено тежки случаи както на провиненията на родителя, които представляват активно виновно поведение, така и особено тежки случаи, свързани с безвиновно състояние, т.е по обективни причини/, като то се състои от две предпоставки – без основателна причина ***трайно неполагане на грижи за детето и недаване на издръжка***. Посочените предпоставки трябва да са налице ***кумулятивно***, като липсата на която и да е от тях води до юридическа невъзможност да бъде приложена предвидената санкционна мярка спрямо ответника.

Родителските права и задължения имат специфична служебна функция – те се признават от закона и се възлагат на родителя, за да бъдат упражнявани и изпълнявани от него в интерес на ненавършилото пълнолетие дете, респ. деца. Интересът на детето се свежда до това то да бъде отглеждано и възпитавано по начин, който да осигурява неговото нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие, който му създава условия за съобразено с нуждите и наклонностите му образование и възпитание, който му осигурява адекватно упражняване и опазване на неговите лични и имуществени права и интереси. Ако родителят не упражнява предоставените му по закон правомощия или ги осъществява по начин, който засяга

неблагоприятно интереса на детето, законът предвижда система от мерки за закрила на детето, една от които е именно институтът на лишаване от родителски права. Лишаването от родителски права представлява намеса на държавата в конституционно защитени права на родителите /чл. 47, ал. 1 Конституция на Република България/, затова условията и редът за тази намеса са изрично уредени в СК. Критерият, от който се ръководи съдът, е интересът на децата.

Институтът лишаване от родителски права означава цялостно отнемане на родителските правомощия и носи характеристиките на най-радикалната мярка за защита на детето в отношенията му с родителя. Тя се налага при особено тежки случаи, когато опасността за детето е особено интензивна, затова винаги се постановява съдебно. Това задължава съда при постановяване на решението си да стигне до обективната истина, въз основа на събраните доказателства и при проведено пълно доказване по отношение всички фактически твърдения, обуславящи спорното право. Съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, лишаването от родителски права не може да става на основание личните качества на родителите или на различията между тях, а трябва да се основава на поведението на родителя и неговото отразяване върху основните интереси на детето.

В Решение № 199 от 5.11.2014 г. на ВКС по гр. д. № 480/2014 г., III г. о., ГК постановено по реда на чл. 290 от ГПК, е посочено, че дете е всяко физическо лице до навършването на 18 години /чл. 1 К. и чл. 2 ЗЗДет/. В § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗЗДет законодателят дефинира най-добрия /висшия/ интерес на детето, чрез „преценката на желанията и чувствата на детето; физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата и други обстоятелства, имащи отношение към детето". Следователно, висшите интереси на детето са в основата на всяка мярка за закрила на детето. Такива мерки има и в ЗЗДет, и в СК. За висшите интереси на детето съдът е длъжен да следи служебно в производството по ограничаване и лишаване от родителски права. ВКС приема, че висшите интереси на детето се проявяват и в правото на детето да бъде отглеждано и възпитавано от своите родители /чл. 124, ал. 1 от СК/ - лицата, които произходът или осиновяването поставят сред двамата негови най-близки.

В процесния случай, според настоящия съдебен състав, от събраните по делото доказателства несъмнено се установява, че страните са разделени от месец февруари 2021 г., считано от когато грижите за отглеждането и възпитанието на общите им деца Никол И.ва С.а и Виктор И.в С. се полагат изключително от тяхната майка, с подкрепата на разширеното й семейство. Твърденията на последната в исковата молба, които са основание на предявения иск, са за пълно дезинтересиране на ответника от децата, което датира от некрътък период от време, и недаване на издръжка - тези твърдения

касят отрицателни факти, поради което в доказателствена тежест на И. С. е да докаже, че поддържа отношения с децата си и че им дава издръжка, или да докаже основателни причини за неполагането на грижи и недаването на издръжка. Такова доказване по делото от ответната страна не беше направено. В хода на производството не бяха ангажирани никакви доказателства, сочещи за това, че баща е полагал, респ. полага грижи за децата, или че им е предоставял/предоставя издръжка през последните повече от две години, считано от радялата му с ищцата. Напротив, по делото е отделено като безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че считано от 01.02.2021 г. ответникът И. Й. С. не е заплащал на децата си Никол И.ва С.а и Виктор И.в С. определената с влязло в сила протоколно определение по дело № 26948/2021 г. на СРС издръжка, което се потвърждава и от показанията на св. К.. Нещо повече, в хода на производството липсват каквито и да било данни след 01.02.2021 г. И. С. да е полагал каквито и да било грижи за децата си, да е имал някакво активно поведение, насочено към установяването на контакти с тях, както и изразено желание в тази насока. Напротив, самият той при изслушването му по реда на чл. 133 от СК заявява, че след напускането му на дома на ищцата повече не е ходим до там в опит на види децата си. Тук е мястото да бъде посочено, че съдът намира за непълно неоснователни възраженията на ответника, че същият е бил възпрепятстват именно от З. К. да се грижи за децата си и да им дава издръжка. В тази връзка следва повторно да бъде отбелязано, че по делото не са събрани никакви доказателства за това И. С. да е проявявал каквато и да било активност или усърдност, насочени към изпълнение на родителските му задължения – същият да е предявил иск по реда на чл. 127, ал. 2 от СК за определянето му на режим на лични контакти с децата му /в случай, че действително е бил поставен в невъзможност да контактува с тях/, или да е открил влог на тяхно име, по който да превежда дължимата им се издръжка /в случай, че действително майката е отказвала по друг начин да приеме сумите по същата/. Поради което, простото заявява от св. Кленов, че преди около две години същият е присъствал на няколко опита от страна на ответника да се свърже със З. К. по телефона само по себе си не изключва отговорността на последния към ефективното изпълнение на родителските му задължения, още повече не създава основание да го освободи от последните. Тук е мястото да бъде посочено, че макар в хода на производството да се установи, че след месец май 2022 г. за И. С. са били налице обективни причини, водещи до невъзможността му да изпълнява хипотезите на чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК /същият е бил задържан и е постъпил в ЦСЗ на 14.10.2022 г./, то за един немалък период от време преди това – повече от година, такива обективни причини не е имало, а е било реализирано едно виновно бездействие от негова страна.

Предвид всичко гореизложено настоящият съдебен състав намира, че в конкретния казус са налице двете кумулативно изискуеми предпоставки на нормата на чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК. Ответникът не доказва в процесния период да е поддържал отношения с децата си и да им е давал издръжка, нито ангажира доказателства за наличие на основателна причина за това си

поведение, поради което и съдът приема, че последният трайно се е дезинтересирал от тях, като без основателна причина не е полагал грижи за тях и не им е давал издръжка в натура и/или пари.

Поради всичко гореизложено съдът намира, че формалното притежаване на родителските функции е станало неоправдано и нецелесъобразно за интересите на децата. Ето защо, съдът следва да лиши ответника от родителски права на основание чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК по отношение децата Никол И.ва С.а и Виктор И.в С..

Частичното или пълно отнемане на родителските права се съчетава с подходящи мерки за лични отношения между родителя и детето. Касае се за неотменимо право на родителя, поради което съдът е длъжен да му определи мерки за лични отношения /в този смисъл е и съдебната практика Р № 539/1970г. на II г.о., Р 619/ 1970г., II г.о./. Мерки за лични отношения се определят „във всички случаи” /чл. 76 от СК/ - както при ограничаване, така и при отнемане на родителски права, при виновни поведения и обективни състояния. Но при всички случаи решаващ е интересът на детето /в този смисъл Р № 20/1984г. на ОСГК, Р № 1374/ 1983г. на II г.о./. При определяне мерките относно личните отношения между лишения от родителски права родител и детето следва да се има предвид както влиянието, което родителят ще окаже при контактите си с детето, така и съществуващата между тях кръвна връзка, като в максимална степен се охранят интересите на детето. Тук съдът намира за необходимо да отбележи, че разглежда личния контакт между родителя и детето в случаите на ограничаване или лишаване от родителски права **като мярка в интерес на детето**, а не като право на родителя /както е например в случай на развод/.

Като отчита разнопосочните обстоятелства, а именно - да се охранят интересите на децата, които се състоят в правилното им физическо и духовно развитие и социално формиране, като същевременно се има предвид и съществуващата между родител и дете кръвна връзка, съдът следва да определи ограничителен режим на лични отношения между бащата и децата, т.е. ответникът да има право да вижда децата си Никол И.ва С.а и Виктор И.в С. веднъж месечно в присъствието на майката или определено от нея пълнолетно лице - всяка първа събота от месеца от 10:00 ч. до 14:00 ч. Не следва съдът да постанови право на бащата да прекарва с децата си по-дълъг период от време, тъй като за тях той е човек, който практически не фигурира в живота им. Съдът счита така определения режим на лични отношения на децата с ответника за напълно подходящ и съобразен с конкретния случай, като, от една страна, те ще бъдат предпазени от неблагоприятни въздействия, а от друга страна - няма да настъпи пълно отчуждение от биологичния им родител.

Съгласно чл. 134, т. 1 от СК при лишаване от родителски права съдът следва да определи издръжката на детето, ако такава не е присъдена. В настоящия случай по безспорен начин се установява, че с влязло в сила определение по гр. дело № 26948/2021 г. на СРС бащата се е задължил да заплаща на всяко от децата си месечна издръжка в размер на сумата от по 170

лева, считано от 01.02.2021 г., поради което и настоящият съдебен състав намира, че не дължи произнасяне по този въпрос.

Относно разноските по делото.

При този изход на делото право на разноски има единствено ищецът. Същият е претендирал и доказал извършването на такива в общ размер на сумата от 580 лева /80 лева – държавна такса, и 500 лева – адвокатско възнаграждения /, които следва да бъдат възложени в тежест на ответника.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ЛИШАВА ОТ РОДИТЕЛСКИ ПРАВА, на основание чл. 132, ал. 1, т. 2 от СК, И. Й. С., ЕГН *****, по отношение на децата Никол И.ва С.а, ЕГН *****, и Виктор И.в С., ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ МЕРКИ ОТНОСНО ЛИЧНИТЕ ОТНОШЕНИЯ между И. Й. С., ЕГН *****, и децата Никол И.ва С.а, ЕГН *****, и Виктор И.в С., ЕГН *****, на основание чл. 134, т. 2 от СК, както следва: всяка първа събота от месеца от 10:00 ч. до 14:00 ч. в присъствието на майката З. А. К., ЕГН *****, или определено от нея пълнолетно лице.

ОСЪЖДА И. Й. С., ЕГН *****, да заплати на З. А. К., ЕГН *****, направените по делото разноски в размер на сумата от 580 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС ОТ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ след влизането му в сила да се изпрати на Столична община за съответно вписване на лишаването от родителски права в актовете за гражданско състояние и на ДСП-Оборище /чл. 136 от СК/.

Съдия при Софийски районен съд: _____